Standardy ochrony małoletnich SYC

Przyjęte uchwałą Zarządu SYC nr 11/27.10.2026 • obowiązują od 27 października 2026 r.

Podstawa prawna: art. 21 i art. 22b–22c ustawy z 13 maja 2016 r. (t.j. Dz.U. z 2026 r. poz. 110, z późn. zm.).

1. Cel i zastosowanie

Standardy służą zapobieganiu krzywdzeniu osób poniżej 18 lat oraz szybkiemu reagowaniu na zagrożenia. Obowiązują osoby działające w imieniu SYC podczas szkoleń, rejsów, wydarzeń, prac klubowych, kontaktów internetowych i innych zajęć z udziałem dzieci, w zakresie ich faktycznych zadań. Dzieci i opiekunowie otrzymują jasne informacje o zasadach i sposobie zgłaszania problemów.

Krzywdzenie obejmuje m.in. przemoc fizyczną, psychiczną, seksualną, zaniedbanie, nękanie i cyberprzemoc. Podejrzenie wystarcza do reakcji – nie trzeba samodzielnie udowadniać zdarzenia.

2. Odpowiedzialność i zgłoszenia

Komendant odpowiada za stosowanie zasad podczas zajęć, dobór i przygotowanie kadry oraz sprawdzanie osób dopuszczanych do pracy z małoletnimi (zgodnie z odrębną instrukcją). Sekretarz przyjmuje zgłoszenia, koordynuje reakcję, prowadzi i zabezpiecza dokumentację. Komandor sprawuje nadzór, organizuje zastępstwo i podejmuje niezbędne decyzje organizacyjne. Podział ról został przyjęty przez Zarząd wraz ze Standardami.

Kanał poufny: som@syc.com.pl (odbiorcy: sekretarz i komandor SYC). Zgłoszenie można także przekazać osobiście komendantowi, sekretarzowi lub komandorowi. Nie trzeba korzystać z formularza ani podawać wszystkich danych. W nagłym zagrożeniu należy niezwłocznie wezwać pomoc: 112.

Jeżeli zgłoszenie dotyczy osoby wskazanej wyżej, przekazuje się je innej, niezaangażowanej osobie spośród tych funkcji; gdy potrzebne, Zarząd wyznacza niezależną osobę. Nikt, kogo dotyczy podejrzenie, nie prowadzi sprawy. Gdy osoby klubowe nie zapewniają bezstronnego przyjęcia lub reakcja jest nieskuteczna, można zgłosić sprawę bezpośrednio Policji/prokuraturze lub sądowi opiekuńczemu (według charakteru sprawy).

3. Organizacja wydarzeń szkolnych i zajęć na wodzie

Decyzję o organizacji wydarzenia z udziałem dzieci podejmuje Zarząd SYC albo osoba wyznaczona przez Zarząd dla danego wydarzenia, w granicach otrzymanego upoważnienia. Przed wydarzeniem SYC i szkoła uzgadniają co najmniej: termin i charakter zajęć, koordynatorów po obu stronach, liczbę i potrzeby uczestników, obsadę jachtów, podział opieki, zasady bezpieczeństwa, kontakt alarmowy oraz zakres informacji przekazywanych sternikom. Wystarcza udokumentowane uzgodnienie, np. e-mail; nie jest wymagana rozbudowana umowa przy każdym zwykłym wydarzeniu.

Na każdym jachcie zabierającym małoletnich z grupy szkolnej musi znajdować się co najmniej jeden opiekun wyznaczony przez szkołę, odrębny od sternika. Opiekun sprawuje opiekę nad dziećmi, sternik odpowiada za prowadzenie jachtu i bezpieczeństwo żeglugi. Jest to wewnętrzna, zaostrzona zasada organizacyjna SYC, a nie powszechny wymóg ustawowy „jeden opiekun na każdy jacht”. Bez wskazanego opiekuna rejs tej grupy nie rozpoczyna się. Liczbę opiekunów dostosowuje się do wieku, liczby i potrzeb dzieci.

SYC wyznacza osobę odpowiedzialną za bezpieczeństwo szkolenia lub imprezy żeglarskiej w przypadkach określonych w § 7 rozporządzenia o bezpieczeństwie przy uprawianiu turystyki wodnej. Ustala się przed startem, kto pełni tę funkcję, niezależnie od odpowiedzialności każdego sternika za jego jacht.

Szkoła zachowuje własną dokumentację uczestników i zapewnia wymagane zgody oraz opiekunów; SYC nie zbiera rutynowo kopii zgód, kart zdrowia i pełnych list kontaktowych. Osobom odpowiedzialnym za bezpieczeństwo przekazuje się tylko niezbędne informacje (np. o sposobie pomocy dziecku), z poszanowaniem poufności; podział odpowiedzialności ustala się według rzeczywistego charakteru wydarzenia.

Podstawa: § 3–4 i § 7 rozporządzenia o turystyce wodnej; § 6, 8–11 rozporządzenia o wycieczkach szkolnych – gdy jest to wycieczka szkolna.

4. Koncerty i wydarzenia artystyczne dla dzieci

SYC może organizować koncerty, przedstawienia i inne wydarzenia artystyczne z udziałem grup szkolnych. Decyzję podejmuje Zarząd lub osoba przez niego wyznaczona. Przed wydarzeniem koordynator SYC ustala ze szkołą osoby kontaktowe, zasady wejścia i wyjścia uczestników, opiekę na widowni i sposób reagowania na zdarzenia. Nauczyciele lub opiekunowie wyznaczeni przez szkołę sprawują bieżącą opiekę nad uczniami; zespół artystyczny i pomocnicy SYC nie przejmują jej tylko przez udział w widowisku.

Dopuszcza się dobrowolny, krótkotrwały udział pojedynczych dzieci w przedstawieniu, np. odegranie roli przy kole sterowym na scenie. Dziecko może odmówić lub zrezygnować w trakcie. Wejście i zejście ze sceny odbywa się bezpiecznie, pod nadzorem osoby wyznaczonej do obsługi wydarzenia, w zasięgu opiekunów szkolnych. Nie dopuszcza się izolowania dziecka od grupy ani kierowania go bez potrzeby na zaplecze sceniczne. Pomoc fizyczna ogranicza się do sytuacji uzasadnionych bezpieczeństwem i musi być adekwatna.

Przed rozpoczęciem widowiska osoba odpowiedzialna po stronie SYC sprawdza stabilność scenografii i rekwizytów, zabezpieczenie stopni, kabli i innych przeszkód, bezpieczną drogę zejścia oraz zasady ewakuacji. Klubowicze zajmujący się światłem, dźwiękiem lub techniczną obsługą sceny nie otrzymują z tego powodu zadań opiekuńczych. W sprawach naruszenia bezpieczeństwa lub podejrzenia krzywdzenia stosuje się ogólne procedury tych Standardów. Fotografie dzieci publikuje się według zasad z rozdziału 7.

Weryfikację wykonawców i obsługi na podstawie art. 21 ocenia się według rzeczywiście powierzonych zadań, a nie samej obecności dzieci lub tytułu wydarzenia. Sam występ muzyczny lub techniczna pomoc nie oznacza automatycznie obowiązku KRK/RSPTS. Również krótkie zaproszenie dziecka na scenę nie daje jednak generalnego zwolnienia: jeśli wykonawca lub pomocnik ma prowadzić zajęcia, warsztat, inną działalność związaną z realizacją zainteresowań dziecka albo sprawować opiekę, przed dopuszczeniem przeprowadza się wymagane sprawdzenia. W sytuacji granicznej koordynator ustala zakres zadań przed wydarzeniem i nie powierza osobie niezweryfikowanej obowiązków objętych art. 21.

Podstawa: ustawa z 13.05.2016 r., art. 21 i 22b–22c (Dz.U. 2026 poz. 110, z późn. zm.) wyjaśnienia Ministerstwa Sprawiedliwości do art. 21

5. Bezpieczne relacje dorosłych z dziećmi

- Szacunek i równe traktowanie: bez poniżania, wyzwisk, gróźb, kar fizycznych, upokarzania, dyskryminacji i wykorzystywania zależności.
- Zakazane są zachowania i komentarze seksualne, nawiązywanie relacji seksualnych lub intymnych, prezentowanie treści pornograficznych, nakłanianie do zachowania tajemnicy dotyczącej nadużyć oraz prywatne wykorzystywanie wizerunku dziecka.
- Kontakt fizyczny jest dopuszczalny wyłącznie, gdy jest uzasadniony szkoleniem, ratownictwem, asekuracją, pierwszą pomocą lub bezpieczeństwem; powinien być adekwatny, wyjaśniony, gdy to możliwe, i nie może naruszać godności dziecka.
- Pracownicy i wolontariusze nie izolują celowo dziecka i unikają kontaktów sam na sam w warunkach, w których nie ma możliwości kontroli; indywidualne szkolenie żeglarskie może się odbywać z zabezpieczeniami organizacyjnymi (informacja o trasie, możliwość kontaktu, nadzór).
- W przebieralniach, sanitariatach i miejscach noclegu chroni się intymność. Wejście dorosłego tylko z uzasadnionej przyczyny, po uprzedzeniu – z wyjątkiem bezpośredniego zagrożenia. Organizacja noclegu na jachcie uwzględnia specyfikę wspólnej kabiny, prywatność, bezpieczeństwo i uprzednią informację opiekunów.
- Podczas opieki zakazane jest spożywanie alkoholu i używanie środków odurzających; niedopuszczalne są również naciski na dziecko, by ich próbowało.
- Komunikacja o zajęciach odbywa się przez uzgodnione kanały klubowe i w godzinach uzasadnionych organizacją zajęć; nie prowadzi się prywatnych, intymnych ani sekretnych rozmów z dzieckiem. Jeżeli indywidualny kontakt jest konieczny, jest rzeczowy i możliwy do rozliczenia wobec organizatora.

6. Bezpieczne relacje między małoletnimi

Nie wolno bić, straszyć, poniżać, wykluczać, dotykać bez zgody, nękać, publikować kompromitujących materiałów ani rozpowszechniać intymnych treści. Dziecko może odmówić zachowania naruszającego jego granice i zwrócić się do dowolnego instruktora lub osoby wskazanej w części 2. Kadra reaguje na przemoc między dziećmi, a nie pozostawia sprawy wyłącznie uczestnikom.

7. Internet, telefony, komunikatory i wizerunek

Na zajęciach obowiązuje zakaz wyświetlania i przesyłania treści seksualnych, brutalnych, poniżających lub naruszających czyjąś prywatność. Osoba prowadząca zajęcia przypomina zasady bezpieczeństwa online. Jeżeli SYC zapewnia urządzenia lub sieć dla dzieci, komendant ustala adekwatne zabezpieczenia i nadzór nad ich użyciem; SYC nie kontroluje rutynowo prywatnych telefonów dzieci.

W razie ujawnienia szkodliwych materiałów: przerwać narażenie, zabezpieczyć dziecko, nie rozpowszechniać materiału, sporządzić notatkę i przekazać sprawę sekretarzowi. Materiałów przedstawiających seksualne wykorzystywanie dzieci nie kopiować ani nie rozsyłać; zwrócić się do właściwych służb.

Domyślna praktyka SYC przy wydarzeniach szkolnych to publikowanie wyłącznie ogólnych fotorelacji, bez eksponowania poszczególnych dzieci. Nie pobiera się od wszystkich uczestników rutynowych zgód fotograficznych. Każde zdjęcie ocenia się przed publikacją: sam fakt, że fotografia pokazuje grupę, nie oznacza automatycznie wyjątku od wymogu zezwolenia na rozpowszechnianie wizerunku. Jeśli klub chce wyjątkowo wykorzystać indywidualną, rozpoznawalną fotografię dziecka, uprzednio ustala i pozyskuje wymagane zezwolenie osoby uprawnionej, określając cel i kanały publikacji, oraz odpowiednią podstawę RODO. Wykonanie i archiwizowanie zdjęcia oraz jego publiczna publikacja podlegają odrębnej ocenie.

Podstawa: art. 81 ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych

8. Reagowanie na krzywdzenie – pięć kroków

1. Bezpieczeństwo najpierw: przerwać zagrożenie, zapewnić dziecku opiekę, gdy trzeba pierwszą pomoc i 112. Nie prowadzić przesłuchania.
2. Przyjąć informację spokojnie; wysłuchać bez oceniania, nie obiecywać absolutnej tajemnicy. Nie wymagać od dziecka powtarzania historii wielu osobom.
3. Niezwłocznie przekazać informację sekretarzowi albo osobie zastępującej. Gdy podejrzenie dotyczy personelu, do czasu wyjaśnienia odsunąć go od bezpośrednich zajęć z dziećmi stosownie do okoliczności i uprawnień SYC.
4. Sekretarz lub niezaangażowany zastępca niezwłocznie ustala, jakie zawiadomienia są wymagane i właściwe w danej sytuacji (Policja/prokuratura, sąd opiekuńczy lub pomoc społeczna). Uzasadnionego zawiadomienia o przestępstwie nie wolno odkładać do czasu wewnętrznego wyjaśnienia. W nagłym zagrożeniu każda osoba niezwłocznie wzywa pomoc. Rodzica kontaktuje się tylko wtedy i w taki sposób, aby nie zwiększyć zagrożenia; nie uprzedza się potencjalnego sprawcy.
5. Udokumentować zdarzenie i działania w karcie interwencji; ustalić indywidualny plan wsparcia oraz osobę kontaktową dla dziecka; zweryfikować, czy dalsza opieka jest bezpieczna.

8.1. W zależności od tego, kogo dotyczy podejrzenie

- Instruktor, pracownik lub wolontariusz: odsunąć od bezpośrednich zajęć z dziećmi do czasu oceny zagrożenia; zapewnić inną osobę prowadzącą. Nie konfrontować dziecka z osobą podejrzewaną.
- Rodzic lub opiekun: nie informować automatycznie osoby mogącej krzywdzić dziecko. Ustalić bezpiecznego opiekuna i rozważyć pilne zawiadomienie właściwych służb lub sądu opiekuńczego.
- Inny małoletni: zabezpieczyć oboje dzieci, przerwać krzywdzenie i zapewnić odpowiednią opiekę. Nie prowadzić wspólnej „konfrontacji”; zgłoszenia do organów dobierać do charakteru i ciężaru zdarzenia.
- Inna osoba lub sprawca nieznany: zadbać o bezpieczeństwo i wsparcie dziecka, zachować znane informacje i ustalić właściwą ścieżkę zawiadomienia. SYC nie prowadzi własnego śledztwa.

SYC nie wszczyna procedury „Niebieskie Karty”, jeżeli nie ma ustawowego uprawnienia; gdy zachodzi przemoc domowa, kieruje sprawę do uprawnionych instytucji i współpracuje w granicach prawa. Nie zastępuje to obowiązku zawiadomienia właściwych organów o podejrzeniu przestępstwa.

9. Plan wsparcia po ujawnieniu krzywdzenia

Sekretarz wraz z komendantem (gdy nie są stroną sprawy) ustalają proporcjonalny plan: kto zapewni dziecku bezpieczeństwo i bieżący kontakt; czy potrzebna jest zmiana grupy, prowadzącego lub warunków zajęć; w jaki bezpieczny sposób skontaktować się z opiekunem; jakie instytucje lub specjaliści mogą pomóc; kiedy ponownie ocenić sytuację. Wsparcie nie wymaga diagnozy ani ustalenia winy przez klub.

10. Dzieci wymagające szczególnego wsparcia

Informacje i pomoc dostosowuje się do wieku, możliwości komunikacyjnych, niepełnosprawności i potrzeb dziecka. Zapewnia się alternatywną formę kontaktu oraz dostępność opiekuna lub zaufanej osoby, jeśli jest to bezpieczne. Nie żąda się zbędnych dokumentów medycznych lub orzeczeń.

11. Weryfikacja osób dopuszczanych do zajęć

Przed dopuszczeniem do faktycznych zadań związanych z edukacją, sportem, wypoczynkiem lub opieką nad dziećmi SYC stosuje procedurę z art. 21 ustawy: sprawdzenia organizatora oraz wymagane dokumenty od osoby. Dotyczy to również sterników prowadzących zajęcia lub rejsy z dziećmi, wolontariuszy i członków klubu w takich rolach; nie obejmuje automatycznie każdego klubowicza. SYC sporządza przed sezonem listę osób deklarujących gotowość do ciągłej działalności z małoletnimi i weryfikuje je przed dopuszczeniem. Po pozytywnym sprawdzeniu i odnotowaniu zakresu dopuszczenia mogą realizować określone zadania w ramach rzeczywiście trwającej działalności sezonowej. Nowe osoby sprawdza się przed dopuszczeniem; osoba bez kompletu wymaganych sprawdzeń nie może zastępować sternika/instruktora ani prowadzić zajęć z dziećmi. Lista sezonowa nie ustala prawnego terminu ważności zaświadczeń KRK ani nie wyłącza oceny, czy doszło do nowego dopuszczenia (np. po rzeczywistym zakończeniu współpracy).

Szczegóły w dokumencie „KRK i RSPTS – instrukcja”.

Podstawa: art. 21 ustawy i wyjaśnienia Ministerstwa Sprawiedliwości

12. Dokumentacja i poufność

Sekretarz prowadzi rejestr zdarzeń i karty interwencji. Zapisuje się wyłącznie informacje potrzebne dla ochrony dziecka i wykazania podjętych działań. Dokumenty przechowuje się w ograniczonym dostępie, odrębnie od zwykłych materiałów kursowych; dostęp otrzymują wyłącznie osoby obsługujące sprawę. Dalsze przechowywanie i usuwanie dokumentacji ustala się zgodnie z obowiązkami prawnymi i potrzebą ochrony roszczeń, bez automatycznego kasowania nierozstrzygniętych spraw. Szczegółowe okresy retencji będą wpisane do RCP i tabeli retencji SYC.

13. Przekazanie zasad i ich ocena

Komendant (lub przygotowana osoba przez niego wyznaczona) zapoznaje osoby prowadzące zajęcia z zasadami kontaktu, rozpoznawaniem zagrożeń i sposobem reagowania. Omawia kanał zgłoszeń i zadania na wodzie; zapewnia potwierdzenie przygotowania. Sekretarz przechowuje ewidencję. Przed zajęciami dzieci i opiekunowie otrzymują informację, gdzie dostępne są standardy.

SYC publikuje pełne i skrócone standardy na stronie WWW oraz wywiesza obie wersje w widocznym miejscu w lokalu klubu. Zarząd przegląda standardy co najmniej raz na dwa lata, a wnioski dokumentuje pisemnie; wcześniej w razie ważnej zmiany prawa lub zdarzenia. Za organizację przeglądu odpowiada sekretarz przy współpracy z komendantem.

14. Wejście w życie

Standardy obowiązują od 27 października 2026 r. na podstawie uchwały Zarządu SYC nr 11/27.10.2026. Zarząd uchylił obie wcześniejsze polityki SYC z 2024 r. Standardy dotyczą ochrony małoletnich; ewentualne zasady dotyczące ochrony dorosłych będą przedmiotem odrębnej decyzji.

Podstawy prawne i źródła urzędowe

- Ustawa z 13 maja 2016 r., art. 21 oraz art. 22b–22c (Dz.U. 2026 poz. 110): https://eli.gov.pl/eli/DU/2026/110/ogl
- Ministerstwo Sprawiedliwości – wyjaśnienia do art. 21: https://www.gov.pl/web/sprawiedliwosc/jakie-obowiazki-wynikaja-z-art-21-ustawy-o-ochronie-malolet nich
- Rozporządzenie z 8 listopada 2013 r. – bezpieczeństwo turystyki wodnej, § 3–4 i 7: https://eli.gov.pl/eli/DU/2013/1366/ogl
- Rozporządzenie MEN z 25 maja 2018 r. – wycieczki szkolne, § 6 i 8–11: https://eli.gov.pl/eli/DU/2018/1055/ogl
- Prawo autorskie, art. 81 – rozpowszechnianie wizerunku: https://eli.gov.pl/eli/DU/2025/24/ogl
- RODO – art. 5, 6, 9 i 10: https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2016/679/oj